

# KEMIILÄINEN

Kemin kaupungin tiedotuslehti / numero 1/2014

## Kemiin Vuoden Vierassatama 2014 - palkinto

Lue lisää sivulta 3

## Kivikon uuden päiväkodin rakentaminen alkaa

Lue lisää sivuilta 10-11

## Talvikunnossapidossa panostetaan hiekoitukseen

Lue lisää sivulta 7



### TÄSSÄ NUMEROSSA

|                                                  |       |
|--------------------------------------------------|-------|
| Pääkirjoitus                                     | 2     |
| Romurannasta kemiläisten olohuoneeksi            | 3     |
| Kemissä tapahtuu keväällä 2014                   | 4     |
| Kemissä kelpaa ulkoilla                          | 5     |
| Taidetta helmikuun pakkasille                    | 6     |
| Talvikunnossapidossa panostetaan hiekoitukseen   | 7     |
| Digipolis avaa ovia yrityksille                  | 8-9   |
| Kivikon uuden päiväkodin rakentaminen alkaa      | 10-11 |
| Kaverikoiratoiminta on ihmisten ilahduttamista   | 12    |
| Hoidon tarpeen arviointi                         | 13    |
| Katuja pitkin aikamatkalle menneeseen            | 14    |
| Pitkän linjan betonirakentajat                   | 15    |
| Sauvotalon uusi elämä                            | 16    |
| Kolumni: Tuhkasta nousee uusittu kulttuurikeskus | 17    |
| Kemissä aletaan "yrvata"                         | 17    |
| Kemintulli                                       | 18-19 |
| Musiikilliset tuulet keväällä                    | 20    |



## KEMIN KAUPUNGIN PUHELINNUMEROITA

Puhelinvaihte (016) 259 111

Kemin Energia Oy

- Puhelinvaihte (016) 259 303
- Sähköviat klo 7-16 (arkisin) (016) 259 341
- Sähköviat 24 h 020 366 040

Kemin Vesi Oy

- Puhelinvaihte (016) 259 666
- Vikailmoitukset iltaisin ja viikonloppuisin 040 739 1775
- Vikailmoitukset työaikana (016) 259 659 tai (016) 259 627

Lääkärien ja sairaanhoitajien vastaanotot:  
arkisin klo 8.00 - 14.30 puh. (016) 259 705

Hammashoitolat, ajanvaraus (016) 259 769

Työntekijöiden sähköpostiosoitteet  
etunimi.sukunimi@kemi.fi

Kotisivut [www.kemi.fi](http://www.kemi.fi)

Lehti  
sähköisenä  
[www.kemi.fi](http://www.kemi.fi)

### KEMIN KAUPUNGIN TIEDOTUSLEHTI 1/2014

Julkaisija: Kemin kaupunki

Päätoimittaja: Jukka Vilén

Toimitus: Taina Alajärvi, Eija Kantola, Irja Kavasvuo,  
Jani Koskela, Marja Kynsijärvi, Heli Veijola,  
Anutiina Tervonen-Aho

Sähköposti: [toimitus.kemilainen@kemi.fi](mailto:toimitus.kemilainen@kemi.fi)

Painosmäärä: 18 500 kpl

Taitto: Mainostoimisto Reklaami, Kemi

Kansikuva: Joni Määttä

Paperi: LumiSilk 115 g/m<sup>2</sup>

Paino: Erweko Oulu 2/2014

ISSN 1799-876X



## PAIKALLISTA, KIITOS.

Suomen taloudella ei mene hyvin, onneksi taloudella ei mene kovin huonostikaan. Pärjäämme kansainvälisessä kilpailussa kohtuullisesti, valitettavasti meidän julkisen palvelun rahoituspohjan riittävyys vaati- si Suomen talouteen huomattavasti nykyistä parempaa vetoa, jotta ky- kenisimme ilman hurjaa velkaantumista velvoitteemme hoitamaan. Kemi-Tornio seudulle, joka tuottaa lähes 90 prosenttia Lapin viennis- tä ja lähes 10 prosenttia koko maan vientituloista on Suomen talouden ja vientiteollisuuden vaikeuksilla valtavan suuria heijastevaikutuksia. Heikko talouskehitys heijastuu työpaikkojen määrään, investointien to- teutukseen ja asukkaiden palkkatuloon, joka taas pienentyessään kuris- taa kuntien taloutta ja kykyä tuottaa tarvittavia palveluita kuntalaisille.

Suomen talouden tai vientiteollisuuden kilpailukykyä emme täällä Peräpohjolassa kovinkaan paljon voi omilla päätöksillämme kohentaa. Alueen talouden ja sitä kautta ihmisten toimeentulon ja hyvinvoinnin kehittämisessä emme onneksi ole voimattomia. Vaikka seutukuntamme onkin huomattavan vahvaa teollista aluetta, on Keminkin työpaikoista tänä päivänä jo lähes 75 prosenttia kaupan ja palveluiden työpaikkoja. Suurin osa meistä työtätekevästä ansaitsee elantonsa tarjoamalla omaa osaamistaan erilaisissa palveluammateissa esimerkiksi hyvinvoinnin, terveyden, matkailun, majoituksen, ravitsemuksen tai kaupan alalla. He ansaitsevat oman palkkansa myymällä tuotteita tai omaa osaamistaan seutukunnan ihmisille ja täällä asioiville liikematkailijalle tai turisteille.

Kaupan ja palvelualan työntekijöiden ja yritysten kannalta ei ole yh- dentekevää mistä sinä tarvitsemasi tuotteet ja palvelut ostat. Kaupan ja palveluiden siirtyminen internetin kautta tapahtuvaksi verkkokaupaksi asettaa uhan alle myös seutukunnan kaupan ja joidenkin palvelualojen työpaikat. Ostosten siirtyminen usein ulkomaisiin verkkokauppoihin heikentää paikallisten kauppohen mahdollisuuksia toimia ja työllistää seutumme omia asukkaita. Verkkokaupan kautta rahaa virtaa meidän yritystemme ohi maailmalle ja yritysten kyky työllistää meitä seudun asukkaita rapautuu.

On toki ymmärrettävää, että seutumme kauppohen ja palveluyritys- ten valikoimista ei kaikkia maailmalla tarjolla olevia tuotteita löydy ja joskus hintakin voi täällä olla kalliimpi kuin verkon kautta ties mistä os- tettu tuote. Paikallisesti hankittu tuote on positiivisten talousvaikutusten lisäksi kuitenkin ostajalle huomattavasti turvallisempi, tuotteella on ku- luttajalainsäädännön antama turva, se on mahdollista vaihtaa tarvittaes- sa, mahdolliset laatu puutteet on helpompi korjata, tuotteella on takuu ja tuotteeseen voi tutustua liikkeessä ja sitä voi tarvittaessa vaikka sovittaa. Ja ennen kaikkea paikallisesti hankittu tuote tai palvelu tarjoaa meille it- sellemme työtä sekä hyvinvointia ja tuotteen turvallisuutteen ja laatuun voi luottaa.

Ei varmasti olisi kovin paljon pyydetty, jos koettaisimme hankinnos- samme muistaa myös paikallisia kauppiaita ja yrittäjiä, he työllistävät suurimman osan meistä työtätekevästä. Ilman paikallisia kauppohen ja yrityksiä, ei meillä ole työpaikkoja ja palkkatuloja. Koetetaan suosia omissa hankinnoissamme paikallista aina kun se on mahdollista, se on meidän omaksi parhaaksemme. Suosikaamme paikallista, edes pikkui- sen, kiitos.

**Jukka Vilén**  
Kansliajohtaja

# ROMURANNASTA KEMILÄISTEN OLOHUONEEKSI

## Kemiin Vuoden Vierassatama 2014 -palkinto

Teksti ja kuva Janica Karasti

Nykyisin ranta on Kemin helmi, jonne kaupunkilaiset, lähipaikkakuntien vierailijat ja turistit suuntaavat nauttimaan aurinkoisista päivistä. Vierassatama-palkinto näkyy tulevina kesinä sataman toiminnassa erityisesti.

**Helmikuun alkupuolella Kemin vierassatama sai valtakunnallista huomiota, kun se palkittiin Vuoden vierassatama 2014 -palkinnolla.**

**S**uomen Messujen ja Suomen Purjehdus ja Veneily ry:n järjestämän äänestyksen voitti viime vuonna räähkyläläinen Paksuniemen Satamakahvila. Äänestyksen ideana on pyrkiä innostamaan virallisista vierassatamista kohentamaan palveluitaan. Äänestää saavat vierassatamissa vierailleet veneilijät, jotka ovat vierailleet niissä nimenomaan edellisen kesän aikana.

Kansliajohtaja Jukka Vilénin mukaan äänestyksen perusteella saatu palkinto tuntuu todella hyvältä.

- Onneksi kaupungin päättäjillä on aikanaan ollut pitkäjänteistä ja viisasta näkemystä siitä, mitkä ovat merikaupungin vahvuudet ja niitä on uskallettu rohkeasti kehittää vaikka taloudessa on ollut tiukkaa. Erityisesti tämä lämmitteää mieltä, kun emme ole vielä oikein toipuneet edes viime vuotisesta palkinnosta keskustan kehittämisen osalta, Vilén iloitsee.

Myös yhdyskuntatekniikan päällikkö Mika Grönvall kertoo, että palkinto otetaan tyytyväisenä vastaan, sillä sataman kehittämiseksi on tehty pitkäjänteistä työtä.

- Satamaan on 1980-luvulla rakennettu Ulenin venesatama, jota on paranneltu vuosien saatossa. Vuonna 2000 käynnistyi Ulenin viereisen sisäsataman rakentaminen. Se oli ratkaiseva käänne, kun satamaan tehtiin puitteet, jotka ovat nostaneet sen kemiläisten

olohuoneeksi ja kaupungin helmeksi, jonne on myös avautunut tämän myötä paljon yritystoimintaa, Grönvall sanoo.

Aiemmin ranta oli vain hiekkaa, parkkipaikka. Sen rannalla sijainneet makasiinit olivat myös jääneet käyttämättä. Nyt niissä on kestävin vilkasta ravintolatoimintaa.

- Rantaan rakennetut laiturikentät ja myöhemmin vuonna 2007 rakennettu Jähti-laituri sekä vuosina 2011 ja 2012 rakennettu sisäsataman venesatama-allas ovat täydentäneet vuoden 2000 uudistusta.

- Tämä on kuulunut kaupungin strategiaan, joka tähtää keskustan kehittämiseen. Hankkeille on saa-

tu EU-rahoitusta 30-45 prosenttia, Grönvall kertoo.

Pohjoisen suuntaan rantaa on kehitetty uusien kerrostalojen sekä niiden välittömässä läheisyydessä sijaitsevan puiston muodossa. Kaavat mahdollistavat tulevaisuudessa rakentamisen jatkon molempiin suuntiin.

- Tulevaisuudessa myös sisäsatamaa ja kävelykatua lähdetään yhdistämään kehittämällä Kaupakadun aluetta kävelypainotteiseksi kaduksi, joka yhdistää rannan ja keskustan.



Tältä nähti kaupungin satama ranta-aittoineen 1940-luvun lopulla.

Ilmavalokuva: Veljekset Karhumäki Oy. Kuvalähde: Kemin kaupunginarkiston valokuvakokoelma.

# KEMISSÄ TAPAHTUU

## keväällä 2014 mm.

(muutokset mahdollisia):

### NORTHERN BEAUTY, BARENTS VISUAL ARTS IN THE 1970s AND THE 1980s -TAIDENÄYTTELY

17.1. – 16.3.2014

Kemin taidemuseo

Lisätietoja <http://www.ulapland.fi/northernbeauty>

### AVOIN TAIDETOIMINTA 5.2. - 28.5.

alle kouluikäisille lapsille perheineen  
keskiviikkoisin klo 10-12.

Lasten kulttuurikeskus, Sauvo-talo,  
Valtakatu 22, Vapaa pääsy!

### YSTÄVÄNPÄIVÄN ROMANTIikka - MUSIIKKIA PIRTILLÄ I

14.2.2014 KLO 19.00

Kemin Pirtin sali

Länsi-Pohjan jousikvartetti

Liput 10 €

### KEMI RALLI 2014

15.2.2014

30-vuotisjuharalli

Kemin Urheiluautoilijat ry; <http://www.moottoriurheilu.info/keminua/>

### LIIKKUEN, LEIKKIEN - LASTENTAPAHTUMA

15.2.2014 klo 10.00 - 15.00

Karihaaran koulu

Liput 4 €

(aikuiset ja alle 1-vuotiaat maksutta)

Lisätietoja tapahtumasta:

<http://www.jcimeri-lappi.com/lastentapahtuma-2014/>

### KISSA KUUMALLA KATOLLA

ENSI-ILTA 15.2.2014 klo 19.00

Kemin Pirtti, Liput 12 €\*.

### NAISTEN ILTA UIMAHALLILLA

ke 19.2.2014 klo 17 - 21

Lisätiedot: [www.kemi.fi/uimahalli](http://www.kemi.fi/uimahalli)

### LAPIN PUNAISET HANGET - TOPI MIKKOLAN 65-VUOTIS- JUHLAMONOLOGI

ENSI-ILTA 18.2.2014 klo 19.00

Kemin kaupunginteatteri,

Sipi-näyttämö, liput: 12/18/20 €\*.

### SATUHETKI

20.2., 6.3., 20.3., 3.4., 17.4. ja

15.5.2014

Kaupunginkirjasto, opintolukusali

### TAITEIDEN YÖ

22.2.2014

Tarkemmat tiedot jutussa "Taidetta  
helmikuun pakkasille".

### CORONAROCK IX

22.2.2014

Sauvo-talo (osa Taiteiden yön  
tapahtumaa)

### KANSAINVÄLINEN

#### MATKAILUOPPAAN PÄIVÄ

22.2.2014 klo 10.00 - 15.00

Kemin Työläismuseo ja Suomen

Käihertäjä museo, Marttalankatu 6

Avoimet ovet!

### AIDAN 30-VUOTISJUHLAKILPAILU GRAND PRIX + 10-TANSSIKILPAILUT

22.-23.2.2014

Hepolan koulu

Liput: 7/15 € (päivälippu) tai 10/25 €

(2 päivän lippu), alle 7-v ilmaiseksi

Lisätietoja: <http://aida.keminmaa.fi/>

### SUURET ÄSSÄT

#### SUOMESTA -KONSERTTI

25.2.2014 klo 19, Kemin kirkko

Liput ennakoon 15/10/5 €

myynnissä pe 21.2. asti\*\*.

### HELENE - monologi Helene

#### Schjerfbeckin elämästä

25.2.2014 klo 19.00 Taidemuseo

Liput 18 €\*.

### NEUVONTAA

#### SUKUTUTKIMUSASIOISSA

25.2., 11.3., 25.3., 8.4., 22.4.2014

klo 16.00 -19.00 Kaupunginkirjaston  
opintolukusali

### KEMIN TALVIMARKKINAT

27.2.-1.3.2014

to-pe 9.00 - 18.00 ja la 9.00 - 14.00

### SWEDEN PANORAMA

#### ELI KUVIA RUOTSISTA

(Pohjola Nordenin kiertonäyttely)

Maaliskuu 2014, Kaupunginkirjasto

### KITACON 6

1.-2.3.2014 Sauvotalo

Lisätietoja [www.kitacon.fi](http://www.kitacon.fi)

Vapaa pääsy!

### LUKUPIIRI LUKULAMPUN VALOSSA

3.3., 31.3., 28.4. ja 26.5.2014

Kaupunginkirjasto

### UIMAKOULUT

#### HIIHTOLOMAVIIKOLLA

Hiihtolomaviikolla 3.-7.3.2014

järjestetään lasten uimakouluja,

tarkemmat tiedot: [www.kemi.fi/uimahalli](http://www.kemi.fi/uimahalli)

### TULEN JA JÄÄN KEMIIN - NUORISOTAPAHTUMA

Hiihtolomaviikolla (vko 10)

Lisätietoja: [www.lanuti.fi/kemi](http://www.lanuti.fi/kemi)

### UIMAHALLI

#### Ui Kesäksi Kuntoon- kampanja

1.-31.3.2014

tarkemmat tiedot: [www.kemi.fi/uimahalli](http://www.kemi.fi/uimahalli)

### VIERAILUKONSERTTI - DUO MARIA KALANIEMI & TIMO ALAKOTILA

11.3.2014 klo 18.00 Kemin Pirtin sali

Liput 10 €

### TAKAISIN KOTIIN - MUSIIKKIA PIRTILLÄ II

21.3.2014 klo 19.00 Kemiin Pirtin sali

Liput 10 € tai Musiikkia Pirtillä I -

konserttilipulla 5 €.

### RAKENTAJAMESSUT

22.-23.3.2014 Kulttuurikeskus

Lisätietoja: <http://www.pohjois-suomenmessut.fi/>

### KÖYHÄT TEILLÄ ON AINA LUONANNE -TAIDENÄYTTELY

29.3. - 25.5.2014 Kemin taidemuseo

### SUOMI-VENÄJÄ -SEURAN NÄYTTELY

Huhtikuu, Kaupunginkirjasto

### SUOMI-VENÄJÄ -SEURAN JUHLAVIIKON AVAJAISET

7.4.2014 Kulttuurikeskus

### SUOMALAIS-VENÄLÄINEN RUNOILTA

9.4.2014 Kaupunginkirjaston  
lehtilukusali

### TANGON TAIKAA

10.4.2014 klo 19.00

Rytikarin työväentalo

Länsi-Pohjan jousikvartetti esittää

tangoja ja suomalaisia ikivihreitä.

Vapaa pääsy!

### YLISTYSLAULU PÄÄSIÄISENÄ

Ti 15.4.2014 klo 19, Kemin kirkko

Liput ennakoon 15 / 10 / 5 €

myynnissä pe 11.4. asti \*\*

### KANSALLISEN VETERAANIPÄIVÄN JUHLA

27.4.2014 Seurakuntakeskus

### PROTESTILAULUJA – täysillä puolesta vastaan, Vappukonsertti

1.5.2014 klo 15 Sauvon juhlasali

Liput ennakoon 15/10/5 €

myynnissä ti 29.4. asti\*\*.

### HITAASTI KESÄÄN - MUSIIKKIA PIRTILLÄ III

15.5.2014 klo 19.00 Kemin Pirtin sali

Länsi-Pohjan jousikvartetti

Liput 10 € tai Musiikkia Pirtillä I tai II

-konserttilippua näyttämällä 5 €.

### EU-VAALIT (ennakkoäänestys)

14.-20.5.2014

Lisätietoja: [www.vaalit.fi](http://www.vaalit.fi)

### EU-VAALIT

25.5.2014

Lisätietoja: [www.vaalit.fi](http://www.vaalit.fi)

\* Kaupunginteatterin toimisto palvelee asiakkaita puhelimitse arkisin klo 9:00 - 14:00; puh. 040 7041 684 ja 040 4873 986.

\*\* konsertin lippujen ennakkomyynti: kaupunginorkesterin toimisto ma-pe klo 8-15, kaupungintalon asiakaspalvelupiste ma-pe klo 8-15.30  
(Ei voi maksaa kulttuuriseteleillä! 1,5 €palvelumaksu) sekä [www.piletti.fi](http://www.piletti.fi)

# KEMISSÄ KELPAA ULKOILLA

Teksti Ilkka Kotala  
Kuva Tiina Laukkanen

## AURINKOLADUT



**K**emin kaupungin liikuntapalvelut tukevat kemiläistä liikuntatoimintaa, ylläpitävät turvallisia liikuntapaikkoja ja tuottavat laadukkaita liikuntapalveluja. Tavoitteena on, että liikuntapaikat ovat kemiläisten saavutettavissa turvallisesti ja nopeasti.

### Hiihtoladut

Kulunut alkutalvi on ollut haasteellinen hiihtolajien kuntoonsaattamisessa. Edelleenkin vähäinen lumimäärä on hidastanut reittien avaamista. Valaistut kuntoreitit ovat olleet hiihtokunnossa jo viikkoja. Valaistuja kuntoreitoja on eri kaupunginosissa, kaikkiaan yli 30 km. Suosituin näistä on Pertajärven kuntoreitti. Lisäksi valaistuja kuntoreittejä ovat: Ajos 2,6 km, Sauvosaaren kuntoreitti 1,6 km, Jussapakin kuntoreitti 2,6 km, Hepola-Paavonkari kuntoreitti 3,1 km, ja vasta valmistunut kirnuvaaran reitti, 6,5 km. Reitti yhdistyy Simon kunnan reitteihin, jolloin on yhteys Maksniemeen saakka. Edestakaisin hiihtäen matkaa tulee enimillään 23 km.

### Latujen kunnan voi tarkistaa netistä

Valaisemattomia hiihtolatuja kun-

nostetaan lumitilanteen niin sal-  
liessa. Kunnostus latutampparilla edellyttää lunta reiteille reilusti enemmän kuin mitä sitä tällä hetkellä on. Hiihtolajien päivittäistä kunnostusta voi seurata reaaliaikaisesti kaupungin nettisivuilta. Palvelu kertoo kunnossapidon lisäksi myös itse reitistä karttapohjalla. Myös ulkoliikuntapaikkojen päivystyspuhelimeen voi antaa palautetta kunnossapidon toimivuudesta. Valaistut ladut kunnostetaan tarvittaessa päivittäin, pääsääntöisesti aamulla aikaisin.

### Laavut ja Selkäsaaren maja kuntoilijoiden taukopaikkoina

Talvisin Perämeren jäälle kunnostettavat Aurinkoladut (kaikkiaan noin 40 km) kutsuvat hiihtäjiä hääkäisevän kirkkauden keskelle. Talviset Aurinkoladut Kemin edustan merialueella ovat muodostuneet terveysliikuntaa harrastavien ihmisten suosikeiksi. Reiteiltä löytyy myös virkistyskäyttöön tarkoitettuja laavuja. Niitä on Selkäsaaren reunassa, Laitakarissa, Juurakossa, Syväletossa, Ajoksen kalasatamassa ja myös Kikkelissä, johon kunnostettiin laavu edellisen poltetun laavun sijalle. Varsinainen reitin helmi on kuitenkin kaikkien kemiläisten tuntema Selkäsaaren maja. Laavuja hiihtolajien varsil-

la on myös maastoreiteillä: Pertajärven laavu, Satamakankaan laavu ja Kirnuvaaran laavu.

Laavujen huollosta vastaa kaupungin yhdyskuntateknikka. Huolto käsittää puu- ja jätehuollon. Viikonlopuiksi pyritään saamaan kaikki laavut käyttökuntoon.

### Luistelukentät

Varsinkin luistelukenttien kunnontsaaminen on ollut hankalaa ennätyslämpimän alkutalven vuoksi. Vasta tammikuun puolivälissä ovat kaikki luistelukentät olleet käyttökuntoisia. Kunnossapidosta vastaa osasta kentistä kaupungin yhdyskuntateknikka. Näitä kenttiä ovat: Hepolan koulun kenttä ja Sauvosaaren luistelukenttä ja jääkiekkokaukalo. Em. kentillä sekä lisäksi Kariha-

ran kentällä kävijöillä on käytössä lämpimät pukeutumistilat. Tilat suljetaan arkinen klo 20.30 ja viikonloppuisin klo 17.30. Valot kentillä palavat joka ilta klo 21.00 saakka.

Ns. sivukenttien kunnossapito on annettu urakoitsijalle. Luistelukentät ovat Ajoksessa, Relletin kenttä Peurasaarella, Kansantien kenttä Syväkankaalla, Takajärven koulun kenttä, Jungon kenttä Tervaharjulla, Kivikon koulun kenttä, Koivuharjun koulun kenttä ja Karihaaran kenttä. Myös luistelukenttien kunnossapitoa voi seurata samasta Liikuntapaikkapalvelut -linkistä kuin hiihtolajienkin kunnostamista.



Kemin hiihtolajien ja luistelukenttien kunnan voi tarkistaa reaaliaikaisesti netistä: [www.kemi.fi](http://www.kemi.fi) → Liikuntapalvelut → Liikuntapaikkapalvelut.

Ulkoliikuntapaikkojen päivystyspuhelin: (040) 8677 083 (palautte liikuntapaikkojen kunnossapidosta)

# KEMIN TAITEIDEN YÖ

Kuvan oikeudet Työpaja Lumi Studio



## TAIDETTA HELMIKUUN PAKKASILLE

Kemin Taiteiden yö järjestetään jälleen lauantaina  
22.2.2014. Tapahtumapaikkoina ovat Kulttuurikeskus,  
Sauvo-talo, Kemin Pirtti, Uimahalli, Ankkuri ja Chillout.

**N**uorison ja lasten tapahtumat ovat Sauvo-talossa, jossa lapsille on ohjelmaa klo 13 - 16 välisenä aikana. Nuorison Coronarock IX -ohjelma alkaa klo 16. Esiintyjinä on paikallisia bändejä Glass Wipe, Supreme Virtue, No Swaps, Ensio ja Rio De Vision. Kello 19 -23 laval-la esiintyvät lisäksi Satin Circus, Flesh Roxon, Blind Channel, The Emperor is Dead sekä Dreamm.

Uimahallilla on puolen päivän aikoihin musiikkia Kemin kuninkaallisten tapahtumassa. Hallissa pidetään myös uimakilpailut.

Teatterilla on normaalit näytökset Kemin Pirtillä Kissa kuumalla katolla ja Teatterin Sipi-näyttämöllä Anjan lähes erinomainen elämä. Molemmat näytelmät esitetään klo 14 ja klo 19. Lisäksi teatterilla järjestetään kiertokäyntejä isolle näyttämölle ja saliin, jossa voi tutustua rakennustöiden edistymiseen.

Kulttuurikeskuksessa toimintaa on teatterin lisäksi isossa auditoriossa, jossa kirjailijavieraina on Taivas-laulun kirjoittanut Pauliina Rauhala. Lisäksi auditoriossa konsertoivat Jan Stolt ja Aikamerkki.

Taidemuseolla voi näyttelyyn tutustua opastetuilla kiertokäynneillä ja myöhemmin illalla ihailla pyörä-tuolitanssijoita sekä itämaisen tanssin, salsan ja charlestonin taitajia.

Kirjastossa musiikkia esittävät Pohjan mieslaulajat, Ruskakuoro, Työväen mieskuoro, Syke, Soirinki, Ystävyyys, Remolo, Veli Tikkala & Hups, Akustiset ja Laulun lyömät. Tanssiminenkaan ei ole kiellettyä, jos musiikki siihen houkuttaa.

Lisäksi kirjallista ohjelmaa esittävät Rinki ja Tiina Väkeväinen. Yllätysohjelmaakin on luvassa päivän mittaan. Meri-Lapin sukututkijat antavat kirjaston opintolukusalissa sukututkimukseen liittyvää neuvontaa.

Teatteriravintolassa palkitaan vuoden urheilijoita ja kirjastonkäyttäjiä ja Joukon säkenöivä voima päättää illan kulttuurikeskuksessa.

Taiteiden yö jatkuu vielä Ankkurissa, jossa 22.30 alkaen esiintyvät Joe Vestich & Jari Yliaho feat Flyin' Blind ja Chilloutissa, jossa klo 23 alkaen esiintyvät The Brains (CAN) ja Flesh Roxon.

**Tervetuloa!**

# Talvikunnossapidossa PANOSTETAAN HIEKOITUKSEEN

Kuluvan talven aikana talvikunnossapitoa on haastanut sää. Lunta ei ole ollut niinkään runsaasti, mutta vesisateet ja lauhat kelit ovat pitäneet reitit vaarallisen liukkaina.

**H**iekoitusta onkin Kemissä tehostettu erityisesti viime syksynä ja tänä talvena. Se onkin ollut hyvä, koska kelit ovat sen suhteen olleet todella haastavat.

- Hiekoitusta on tehty melkein pä tuplatan aiempaan verrattuna. Mutta muistuttaisin, että vaikka kuinka tehokkaasti sen hoitaisimme, emme saa helmikuusta heinäkuuta tekemälläkään. Myös autoilijan tai jalankulkijan on otettava vastuuta liikkueessaan. Maata kannattaa tarkkailla. Vesisateen jälkeen vasta laitettu hiekoituskin voi olla painunut jään sisään muutamassa tunnissa, muistuttaa yhdyskuntatekniikan päällikkö Mika Grönvall.

Aurausta talvisaikaan tehdään kunnossapitoluokitusten mukaan. Alueet on jaettu kolmeen eri luokkaan, joista tärkeimmäksi on priorisoitu pääkadut ja kevyen liikenteen väylät. Ne pyritään saamaan yön aikana puhtaaksi ennen aamukahdeksaa, jolloin tiellä on eniten käyttäjiä.

- Toki joskus lumi sataa haastavasti muutaman aamuyön tunnin aikana, jolloin välttämättä lopputulos ei ole niin hyvä kuin toivottu. Aurasierros kestää kahdeksasta kymmeneen tuntia, kun koko kalusto on käytössä, Grönvall sanoo.

- Kaupungilla on kunnossapidettävää liikenneväylää yhteensä noin 250 kilometriä. Kaupunki ehtii hoitaa näistä itse noin puolet ja loput on kilpailutettu urakoitsijoille. Tämä on toiminut ihan hyvin, Grönvall kertoo.

Lumenlajitusalue sijaitsee Nälissä ja sinne viedään liikenneväylien varsille kerääntynyt lumi, jota on määrällisesti liikaa turvallisuuksiin nähden.

- Myös yksityiset kiinteistöt voivat viedä sinne lunta, mutta mielellään vasta sitten, kun sitä ei



- Me tulemme taas, huikkaavat Kemin kaupungin auraajat Janne Rytönen, Jarmo Heikkilä ja Olavi Myllykangas. Vaikka talvi on ollut vetinen ja liukas, on heilläkin töitä riittänyt. Miehet toivovat, että heidät otettaisiin huomioon liikenteessä, sillä hoppuiset autoilijat aiheuttavat monesti vaaratilanteita. - Maltti on valttia, kun keltaiset valot vilkkuvat. Työtä tehdään nimenomaan autoilijoiden parhaaksi, ei kiusaksi, he muistuttavat.

voi enää järkevästi säilöä omalla tontilla. Lunta säilötään talvella Nälissä keskimäärin noin sataviisikymmentätuhatta kuutiota, Grönvall tietää.

Kun aura ajaa portin ohi, on kiinteistön haltijan vastuulla siivota jäänyt polanne pois. Uutena palveluna koneyritystä Harri Viide tarjoaa ikäihmisille mahdollisuutta sen siivoamiseen pientä korvausta vastaan. Palvelu toimii muutaman tunnin viiveellä aurauksesta. Tilauksia hänellä on tälle talvella noin seitsemänkymmentä.

## ESTEETTÖMYTTÄ PARANNETAAN ENSI KESÄNÄ

Tulevana kesänä Kemin kaupunki panostaa esteettömyyteen liikkumiseen. Vuonna 2013 asiasta tehtiin kartoitus, jonka myötä on löydetty noin sata kohdetta, joissa parannuksia tai muutoksia tarvitaan. Ensi kesän tavoitteena on saada muutamia kymmeniä korjauksia valmiiksi ja seuraavana kahtena vuonna kolmisenkymmentä kesässä.

Korjaukset koskevat jalkakäytävien korkeita reunakivetyksiä, joista on harmia liikuntarajoitteisille. Samoin esimerkiksi liian matalalle sijoitettuja liikennemerkkejä nostetaan, jotta ne eivät olisi vaaraksi pidemmille kulkijoille.

- Viimeinkin meillä on tähän käytettäväksi korvamerkittyä rahaa, sillä tässä on asia, johon todellakin täytyy panostaa, Grönvall päättää.



# DIGIPOLIS AVAA OVIA YRITYKSILLE

## CLT-hankkeissa pedataan tietä tulevaisuuden ekologiselle puurakentamiselle

Teksti ja kuva Janica Karasti

**D**igipoliksien kehitystyötä on joskus vaikea avata konkreettisin esimerkein. Mutta nyt Sensori-rakennuksen pihalle on noussut näkyvä ja käsinkosketeltava tuotos, CLT-koetalo.

- Sen runkoelementit ovat tulleet Itävallest, koska Suomesta sellaisia ei vielä valmisteta. Tosin tuntumaa teollisen mittakaavan CLT-elementtien valmistukseen saatiin vajaa kuukausi sitten, kun ammattiopisto Lappia testasi teollisen oppimisympäristönsä rakenteilla olevaa tuotantolaitoksen laitteistoa, kertoo CLT-taloprojektin projektipäällikkö Tytti Ahoranta Digipolikselta.

*"Digipolis on kokonaisuus, joka muodostuu yrityskeskityksestä, Lapin parhaista yritystoimintatiloista sekä korkeakoulu- ja ammattiopistoyhteistyöstä."*

Talo on syntynyt Digipoliksien koordinoiman hankkeen myötä. Investoinnit ovat merkittäviä ja koetaloon sijoitetut 48 anturia ja 96 mittalaitetta mittaavat ja keräävät tietoa eri sektoreilta talon rakenteissa, jotta CLT-rakennuksen toimivuudesta pohjoisen olosuhteissa saataisiin faktatietoa. Tutkimuksen ja mittauksen suunnittelusta ja toteutuksesta vastaa Lapin ammattikorkeakoulu.

CLT-puurakenteet ovat jämak-

kiä, lujia ja turvallisia. Sen lisäksi ne ovat myös paloturvallisia ja terveellisiä. Niissä on myös hyvä kosteustekninen toimivuus ja lämpöenergiset ominaisuudet. Kaiken lisäksi niiden hiilijalanjälki on pieni.

- CLT-hankkeet ovat Lapin maakunnan osalta suurimmat EU-rahoitteiset puurakentamisen hankkeet tällä hetkellä. Ne ovat myös merkittävät koulutuksen ja osaamisympäristön kehityksen kannalta, Ahoranta lisää.

- Meri-Lapin seutu on alue, jossa taloteollisuus ja puunjalostus on perinteisesti ollut merkittävää ja CLT tuo siihen uusia mahdollisuuksia, myös viennin kannalta. Tätä osa-aluetta ei ole kuitenkaan ryhdytty kehittämään kuin vasta viime vuosina. Uskon CLT:n näkyvän myös tulevaisuuden puukerrostalorakentamisessa, kertoo Digipoliksien toimitusjohtaja Kimmo Heikka.

### Innovatiiviset yritykset lentoon

- Digipolis Oy:n kehitystoiminta on suunnattu erityisesti innovatiivisille alkaville yrityksille ja kas-

vuorityksille toimialasta riippumatta, Heikka tiivistää.

- Meidän roolimme on olla välittäjä: välittää tietoa yrityksille mahdollisuuksista, mikäli kehitystarpeita on ja ainahan niitä tuntuu olevan. Olemme tuomassa uutta osaamista yrityksiin yhteistyössä oppilaitosten kanssa. Autamme yrityksiä liiketoiminnan kehittämisessä ja rahoituksen järjestämisessä.

- Verkotamme myös yrityksiä keskenään, esimerkiksi liittyen vientiponnisteluihin arktisiin investointeihin mukaan pääsemiseksi. Yritykset hoitavat kuitenkin varsinaisen liiketoiminnan itse, me olemme vain tarvittavina välikäsinä, Heikka lisää.

Vaikka kotipesä on Kemian Kivankaalla, on Digipoliksella toiminta-alue koko Pohjois-Suomi. Tärkeää ja läheistä yhteistyötä tehdään mm. Lapin ammattikorkeakoulun, pohjoisten yliopistojen ja ammattiopisto Lappian kanssa. Sivuvirtojen hyödyntäminen on myös esimerkki asiasta, jossa Digipoliksella on tarvittu. Suomeksi kyseessä on tehtaiden tuotannossa syntyvien sivutuotteiden ja jätteiden sekä yhteiskunnan jätteen hyötykäytön edistäminen.

- Emme kylläkään mielellään käytä sanaa jäte, koska kyseessä on käyttökelpoinen, usein ihan oma tuotteen kuten vaikkapa oktomurske, josta myös PK-yritykset tekevät leipäänsä, Heikka painottaa.

## Arktisen alueen yhteistyötä

Arktisen alueen yhteistyö on myös yksi Digipoliksella työnsä, jossa riittää vielä myös haasteita.

- Ensimmäinen haaste on, yllättävää kyllä, kielitaito. Sillä kielen ja kulttuurin tuntemusta vaaditaan, jotta voidaan tehdä yhdessä töitä. Erilaisilla työmailla kieli on turvallisuusasiakin. Toisakseen meidän yrityksemme ovat monesti vähän pienenhköjä suuriin hankkeisiin, mutta niissä tilanteissa voimme koettaa yhdistää useamman pienen, jotta ne voisivat olla yhdessä raamikkaampia.

Pohjoisten kaivoshankkeet kansainvälistävät toimintaa omalta osaltaan. Sen Heikka näkee hyvänä asiana.

- Emme voi elää pullossa, Suomi elää kansainvälisestä viennistä.

Heikka muistuttaa, että myös matkailu on vientiä vaikka sitä ei siksi monesti mielletäkään.

## Digipolis on monipuolinen työpaikka

Digipoliksella reilut kaksi ja puoli vuotta työskennellyt teollisuuden palveluiden kehittämisohjelman vetäjä Kari Poikela kertoo, että parasta hänen työssään on yritysten avustaminen onnistumaan tavoitteissaan. Myös toimijoiden välisen yhteistyön lisääminen ja ihmisten yhdistäminen lämmittää mieltä.

- Aina, kun kaksi tai useampia henkilöitä löytävät yhteisen asian kauttamme, niin silloin kokee onnistuneensa oli asia sitten suuri tai pieni.

Sopivia henkilöitä on helppo löytää yhdistettäväksi, koska työtä on tehty jo kymmenisen vuotta ja aktiivinen verkosto on jo suuri.

- Mikäli sopivaa yhteistyökumppania ei heti löydy, lähdetään käyttämään verkostoja hyväksi, jotta se jostakin löytyisi. Yleensä joku tietää aina enemmän ja lopulta oikeat ihmiset saadaan yhteen.

- Lisäksi tässä työssä näkee ja kuulee koko ajan uusia ideoita ja tapaa uusia ihmisiä. Lappilaiset yritysten edustajat ovat avoimia ja rehellisiä sekä asiointi on helppoa ja välitöntä, jolloin on helppo toimia, kun keskinäinen luottamus on kunnossa.

Avoin yhteistyö on Poikelasta tärkeää.

- Siihen kuuluu, että otetaan ja annetaan tasapuolisesti.

Poikela näkee Digipoliksella työn tärkeäksi seutukunnalle.

- Täällä moni uusi yritys saa alkunsa ja olemassa olevatkin löytävät uusia toimintamahdollisuuksia.

Kemiin ensimmäisen kerran ala-asteikäisenä vanhempien työn perässä saapunut Poikela on päätenyt Digipolikselle Oulun yliopiston ja pääkaupunkiseudun kautta.

- Vaimon kanssa päätettiin, että käydään etelässä hankkimassa työ- ja elämäkokemusta. Sitten kun perheenisäys tuli ajankohtaiseksi, muutimme takaisin pohjoiseen. Täällä on hyvät oltavat lapsiperheille.



Kemian kaupungintaloon on rakennettu ensimmäinen osa ValoTila-hankkeesta. Se komeilee kaupungintalon huipulla. Jatkoa seuraa kävelykadulle ja kulttuurikeskustalle.

## KOLME VALOTAIDETEOSTA VALAISEE KEMIN KESKUSTAA

Kemissä toteutettavan ValoTila-hankkeen puitteissa toteutetaan kaupungin keskustaan kolme valotaide- ja valokuvataideteosta: kaupungintalo, kulttuurikeskus ja kävelykatu.

Hankkeen tavoitteet liittyvät kaupunkikeskustan viihtyvyyden ja vetovoimaisuuden lisäämiseen muokkaamalla kaupunkitilaa valoteoksilla ja osallistamalla kaupunkilaisia niiden rakentamiseen. Kaupunkitila muuttuu luovien alojen testauslaboratorioksi, jossa edistetään innovaatiotoimintaa ja verkostoitumista sekä vahvistetaan yritysten osaamista. Toimijoiden verkostoituminen lisää sosiaalisten innovaatioiden syntymistä.

Valotapahtuma tukee Lapin korkeakoulukonsernin ajatusta innovaatiotoiminnan jalkautumisesta ja kehittää seudullisia innovaatioympäristöjä, jotka rakentuvat yhdessä tekemällä. Tavoitteena on palvelutoimintamalli, jossa kaupunkitilan valaistusratkaisut tarjoavat mahdollisuuden yhdessä tekemiselle ja uusien ratkaisujen hakemiselle. Samalla kehittyvät osallistaminen ja valoilmaisuus.

Valoteknologioiden hyödyntämisellä kaupunkikeskustan kehittämisessä on kolme pääavoitetta. Ensimmäinen niistä on kaupunkitilan ja keskustan viihtyvyyden lisääminen rakennuksiin liitettävien valaistusratkaisujen avulla hyödyntämällä yhteisötaiteen menetelmiä. Sen lisäksi keskitytään kaupunkikeskustan ja keskustarakenteiden hyödyntämiseen valoteknologioiden soveltamisessa, sekä olemassa olevien tapahtumien palvelumuotoilu valon avulla. Myös kaupunkilaisten osallistumista keskustan ilmeen suunnitteluun ja toteuttamiseen halutaan lisätä.

Hankkeessa on kaksi osiota: Kehittämishankeosio ValoTila-D keskittyy toimintaan ja teosten rakentamiseen ja Investointiosio ValoTila-I, jossa toteutetaan ValoTila-D:n tarvitsemat investoinnit. Yhteistyössä ovat mukana Lapin yliopiston taiteiden tiedekunnan ja Kemian kaupungin lisäksi Universitet Der Künste/Berlin, Royal College of Arts / Lontoo ja Tsinghua University/Peking.

# Odotetun Kivikon uuden PÄIVÄKODIN RAKENTAMINEN

## Suunnitelmat ovat valmiit, töihin päästään t

**K**ivikon uuden päiväkodin rakentamisesta Kivikon koulun yhteyteen on viimein päätetty. Se on alueen asukkaille odotettu uutinen, sillä vanha päiväkoti on parhaillaan päivänsä nähnyt eikä siinä ole ollut omia ryhmiä alle kolmevuotiaille lapsille.

- Kiinteistö on todellakin nyt tiensä päässä ja se puretaan, kunhan uusi päiväkoti valmistuu. Se on ollut alimitoitettu käyttöönsä nähden ja ilmanvaihto on ollut huono, koska talo on vanha. Siihen saakka lapset jatkavat vanhassa päiväkodissa. Muuttoa voidaan odotella viimeistään syksyllä 2015, kertoo tilapalvelupäällikkö Markku Kotiranta.

Päivähoidon johtaja Kaisa Rauvala on uuden päiväkodin rakentamisesta iloinen.

- Se on todella tervetullut meille, sillä päivähoiton näkökulmasta meidän kiinteistökantamme on todellakin vanhaa.

Koulun yhteyteen rakennettava päiväkoti tuo huomattavia synergiaetuja esimerkiksi tilojen ja henkilöstön yhteiskäytön sekä ruoka-huollon ja siivouksen kannalta. Kesäisin tyhjillään olevaa koulua voidaan myös hyötykäyttää, mikäli päivähoitoa keskitetään Kivikolle ja tilaa tarvitaan lisää.



Päivähoidon johtaja Kaisa Rauvala ja tilapalvelupäällikkö Markku Kotiranta tarkastelevat uuden Kivikon päiväkodin piirustuksia. Rakennus on suunniteltu moduuleittain: jokaiselle ikäryhmälle on oma, selkeä osa rakennuksesta.

- Myös hoitopaikkamäärä kasvaa reilusti, alle kolmivuotiaille rakennetaan omat ryhmät ja isommillekin hoitopaikkoja avautuu lisää. Tilat on suunniteltu käytännöllisesti moduuleittain, jolloin jokaiselle ikäryhmälle on oma osa rakennuksesta. Tilat ovat myös yhdessä kerroksessa, joka on to-

della tärkeä asia toimivuuden kannalta, Rauvala kertoo.

### Päivähoito nähdään osana opetusta

Vuoden 2013 alusta päivähoitopalvelut on siirretty sosiaali- ja terveysministeriöstä opetus- ja kult-

tuuriministeriön alaisuuteen.

- Varhaiskasvatus nähdään luontevana jatkumona perusopetukseen. Ja kun päiväkoti on koulun yhteydessä, on se iso etu varsinkin eskarilaisille. Saman hallintokunnan alla tilojen käytöstä tulee myös järkevämpää, Rauvala sanoo.

Pohjoinen kaupunginosa on Ko-



# NEN ALKAA

## tulevana kesänä

Teksti ja kuva Janica Karasti  
Havainnekuva Arkkitehtitoimisto Suunnittelu Teppo Oy



tirannan mukaan kaupungin kasvavinta seutua, myös siksi uusi päiväkotipuoltoa paikkaansa siellä.

- Uskonpa, että ei tämä tyhjiin jää, sillä uusi päiväkoti on varmasti vetovoimainen, Rauvala naurahdaa.

Hän uskoo myös, että tilojen monikäyttöisyyden vuoksi ne eivät varmasti jää tulevana vuosikymmeninä käyttämättä vaikka lapset yhtäkkiä loppuisivatkin. Kemissä lasten määrä on kuitenkin pysynyt samana ilman suurempia heilahduksia, joten tarvetta on helppo mitoitaa.

Uuden rakennuksen yhtenä helmenä on oma liikuntasali, jota voidaan käyttää iltaisin vaikkapa joogaryhmien pitämiseen.

- Mikään lentopallohalli se ei ole, mutta tarkoitukseensa juuri sopiva. Sitä voidaan käyttää hyödyksi päiväkodin ja koulun arjessa monin tavoin, Rauvala tietää.

- Ulkoliikuntaan on myös hyvät puitteet, Kotiranta lisää.

Nykyisin vallalla oleva pienryhmäajattelu on vaikuttanut paljon tilojen suunnitteluun. Sieltä löytyy huoneita, joissa voi olla vaikkapa terapiaa, tapaamisia vanhempien kanssa, lukunurkkauksia ja tärkeimpänä oma ruokailutila.

- Oma ruokailutila mahdollistaa sen, ettei kattauksia tarvitse tehdä

lasten ryhmätiloihin. Tällöin lapset voivat jättää leikejään kesken ryhmätiloihin ruokailun ajaksi ja jatkaa niitä sieltä palattuaan, Rauvala kertoo.

Eri ikäisille lapsille tulevat omat ryhmät on sinällään jo laatutekijä. Pedagoginen asiantuntemus voidaan kohdentaa tietyn ikäisten lasten toimintaan ja rakentaa oppimisympäristö tukemaan lapsen kehitystä.

- Vaikka sisarusryhmillekin on puoltajansa, ovat yksivuotiaan ja viisivuotiaan tarpeet ihan erilaiset. Tällä hetkellä pieniä sisältävissä ryhmissä on enemmän työntekijöitä, mutta silti toimintaa voidaan suunnitella ihan eri tavalla.

Päiväkodin suunnittelussa on otettu huomioon myös henkilökunnan toiveet. He ovat päässeet vaikuttamaan, sillä Rauvalan mukaan ammattilaisilla on paras näkemys siitä, mikä oikeasti toimii. Suunnitteluryhmä onkin käynyt tutustumassa mm. Kemimaan uuteen päiväkotiin.

### Sähköisiä palveluita

Taloon rakennettavat sähköiset valmiudet antavat huomattavasti lisäarvoa toimintaan verrattuna nykyiseen tilanteeseen. Uusi varhaiskasvatuslaki on valmisteilla ja

tuntiperusteinen päivähoito tekee tulostaan. Yhä enemmän tarvitaan sähköisiä kanavia mm. vanhempien kanssa tehtävään yhteistyöhön ja hallinnollisiin tehtäviin. Tuntiperusteinen päivähoito tuo mukanaan monenlaisia uudistuksia niin perheille kuin henkilöstöllekin. Perheet kirjaavat lapsensa saapuneeksi ja lähteneeksi ja samalla hetkellä tieto on henkilöstön järjestelmässä.

- Kivikon päiväkodista ei ole kuitenkaan tulossa vuoropäivakotiä, Rauvala muistuttaa.

Vuoropäiväkotitoiminta on edelleen keskustassa. Lasten näkökulma on otettu huomioon rakentamisessa myös esimerkiksi ikkunakorkeuksissa.

- Päiväkoti on iso osa lapsen elämää siinä vaiheessa, kun he ovat siellä, joten on tärkeää, että heillä on hyvä ympäristö, myös vanhemmat ovat silloin tyytyväisiä. Mutta tärkeintä viihtyvyydessä on silti mukava ja ammattitaitoinen henkilökunta, Kotiranta tietää.

Tilapalvelupäällikkö odottaa rakennusprojektia innolla, sillä edellisen kaupungin rakentama uudisrakennus on Takajärven nuorisotalo, joka rakennettiin 1990-luvulla.

- Tekemistä on silti riittänyt vanhan rakennuskannan peruskorjauksissa.

## SUUNNITTELIJA HALUAA TYÖLLÄÄN INSPIROIDA LAPSIA

Päiväkodin suunnittelusta vastaa Arkkitehtitoimisto Suunnittelu Teppo Oy. Pääarkkitehti Jukka Teppo kertoo, että rakennuksen suunnittelu on tiimityötä, jossa täytyy päästä yhteiselle aaltopituudelle käyttäjien kanssa.

- Aikaa tähän meni noin puoli vuotta. Projektin oli minulle mielenkiintoista, koska tilaa käyttävät eloisat yhteistyökumppanit.

Päiväkotirakennuksen suunnittelu poikkeaa tavallisen rakennuksen suunnittelusta monilta osin.

- Ihmisen kehitys inspiroi, suunnittelua tehdään lapsen näkökulmasta mutta myös siltä kantilta, että henkilökunnan tulee viihtyä ja jaksaa töissään. Värit ja akustiikka ovat esimerkiksi hyvin tärkeitä, Teppo kertoo.

Rakennus on suunniteltu siten, että lapset voivat liikkua siellä itsenäisesti ja he näkevät ikkunasta ulos heti, kun pystyvät seisomaan tukea vasten. Käytännöllisyys näkyy kaikessa.

- Esimerkiksi siinä, että hiekkalaatikat on sijoitettu pihalla sen verran kauas, että hiekat ropisevat vaatteista matkalla eivätkä kulkeudu sisälle, Teppo sanoo.

Arkea helpottamaan jokaiselle sisäänkäynnille on rakennettu tilava ulkootumishuone, jossa ulkovaatteet riisutaan ja jätetään kuivumaan. Sisemmällä eteistilassa puetaan sitten sisä- ja välivaatteita. Rakennuksen kytkeminen toisiinsa aiheuttaa haasteita mutta on toisaalta myös mielekästä arkkitehdille.

- Rakennuksen niveltäminen yhteen kuvastaa kasvua ja on hyvä, että lapsi pääsee kasvamaan rakennuksen mukana, tottuen paikkaan pienestä pitäen. Nykyinen koulu antaa tälle hyvän pohjan. Ulkoa katsottuna päiväkotirakennuksessa noudatetaan koulun pulpettikaton muotoa ja tiilipintaa mutta tiilen väri ei ole sama. Päiväkodissa lasten sisäänkäynnit eroavat toisistaan omilla värisävyillä.



# KAVERIKOIRATOIMINTA

## on ihmisten ilahduttamista ja piristämistä

Teksti ja kuvat Eija Kantola



Vierailu Suensaaren Palvelukodissa  
5.1.2014 Vierailulla kävi Nina Piitun kanssa  
ja Tiina Pellikka Calle koiransa kanssa.



aalisen vuorovaikutuksen tuomista hyvistä puolista. Olen terveydenhoitajaopiskelija ja aihe kiinnostaa minua, kertoo Nina.

### Koiran vaikutus vanhuksiin

- Koin uskomattoman pysäyttävän kokemuksen, kun tuoliin si-dottu puhumaton mummo sai sy-liinsä Piitun. Nostin hänen kätensä koiran selän päälle ja mummo si-litteli koiraa ja hänelle tuli kyy-nel silmäkulmaan. On myös vanhuk-sia, jotka eivät aluksi pidä koiris-ta, mutta sitten osa innostuu muis-telemaan omia koiriaan. Ennen oli ihmisillä pääasiassa metsästys-koiria ja eräs vanha mies kysyikin minulta, mitä tällä koiralla pyy-detään? Vammaispuolen hoitajat ovat kertoneet, että arkeen ruti-noituneet palvelutalon asukkaat hymyilevät ja juttelevat pitkiä lau-seita koirien vierailujen jälkeen, joten käynneillä on hyvä vaikutus ja se antaa itsellenikin voimia jat-kaa hyvää toimintaa, sanoo Nina.

### Kaverikoiratoiminnasta kiinnostuneita kaivataan mukaan toimintaan

Nina toivookin tämän jutun myö-tä reippaasti yhteydenottoja ka-verikoiratoiminnasta kiinnostu-neista, jotka tulisivat toimintaan mukaan. On muistettava, että täl-lainen toiminta vaatii pitkäaikais-ta sitoutumista ja käyntejä asiak-kaiden luona n. 1-2 kertaa/kk. Toimintaan mukaan tulevien koi-rien soveltuvuus kaverikoiraksi testataan. Kaverikoiria voivat kut-sua kylään paikat, joissa asiakkaat kokoontuvat ryhmänä. Vierailu-ja tehdään yleensä iltaisin ja vii-konloppuisin. Kemin alueella yh-teyshenkilönä on Nina Forsström puh. 050 4683 074.

Lisätietoja toiminnasta löytyy sivulta <http://www.kemitornionkaverikoirat.blogspot.fi/>

Kaverikoiratoiminta on vapaaehtoistoimintaa, jossa koira tuo iloa, elämyksiä ja läheisyyttä ihmisille, joilla ei ole omaa koiraa. Kaverikoiranohjaajat vierailevat koiriensa kanssa esimerkiksi lasten, kehitysvammaisten ja vanhusten luona erilaisissa laitoksissa, kouluissa, päiväko-deissa ja tapahtumissa. Toiminnan tavoitteena on ihmisten ilahduttaminen ja piristäminen.

**K**averikoira-nimeä voi-vat käyttää ainoastaan Kennelliiton ryhmissä toimivat koirakot. Kennelliiton kaverikoirat tunnistaa työ-asustaan eli oranssista huivista ja kaverikoiraohjaajan nimikyltistä.

Kemiläinen Nauskassa asuval-la Nina Forsströmilla on kaksi koi-raa, jotka ovat kaverikoiratoimin-nassa mukana. Piitu on rodultaan Coton De Tulear ja toinen koira on Rocky, joka on rodultaan Har-maa Norjan hirvikoiria.

### Kemi-Tornion kaverikoirat Ry

- Kemiin perustettiin ryhmä vuon-na 2009 ja olen ollut mukana ka-veritoiminnassa vuodesta 2012 lähtien. Otin ensin yhteyttä ryh-

mään ja Piitu testattiin sopivaksi kaverikoiraksi. Toiminta on Ken-nelliiton alaista ja kaverikoirani-mitystä ei voi itsenäisesti käyttää. Minulla on nimikyltti ja Piitun huivi on tilauksessa. Huivin saa siinä vaiheessa tilauksesta, kun on ollut riittävän pitkään toiminnassa mukana ja käynyt ilahduttamassa erilaisissa paikoissa ihmisiä, van-huksia ja lapsia, kertoo Nina.

Kaverikoiran tulee itse ottaa kontaktia ihmisiin ja sen tulee olla avoin ja reipas, eikä säikäh-tää kovia ääniä, erikoisia laittei-ta tai kosketuksia. Koiran on tul-tava toimeen myös toisten koirien kanssa. Koiran rodulla tai rodut-tomuudella ei ole merkitystä. Ka-verikoiratoiminta on pyyteetöntä vapaaehtoistoimintaa, se ei ole te-rapiaa eivätkä ohjaajat ole hoito-

alan ihmisiä eivätkä saa toimin-nastaan palkkaa.

- Koiran tausta on tunnettava ja sen pitää olla ollut pennusta saak-ka samalla omistajalla ja ikääkin koiralla pitää olla vähintään kak-si vuotta. Koiran omistajan tulee ymmärtää koiransa ja tunnistaa koiran väsymys käyntitilanteissa. Koiralle ei aiheuteta stressiä käyn-neistä ja sopiva vierailutiheys koi-ralle on korkeintaan kerran vii-kossa. Haluisin mukaan jakamaan hyvää mieltä ja tuottamaan iloa sellaisille, joilla ei ole omaa koi-raa. Olen myös tutkinut sitä, kuin-ka koirat vaikuttavat positiivisesti terveyteen mm. alentamalla ve-renpainetta, silittäminen kohottaa oksitosiinin tuotantoa, sekä alen-taa kortisolin (stressihormonin) tuotantoa ja puhumattakaan sosi-

## Kemin kaupungin lääkäri- ja hoitajavastaanotto

Syysyn 2013 Kemiläisessä kerrottiin lääkäri- ja hoitajavastaanoton keskittämistä Sauvosaaren terveysaseman tiloihin osoitteeseen Kauppakatu 22. Kemin kaupungin lääkäri- ja hoitajavastaanotto on avoinna maanantaista torstaihin klo 8.00 - 15.00 ja perjantaisin klo 8.00 - 14.00. Lääkärivastaanoton lisäksi Kemin terveyskeskuksessa toimii hoitajavastaanotto astma- ja allergia-, diabetes-, INR-, kuulo- ja reuma-asioissa sekä uutena pikavastaanotto.

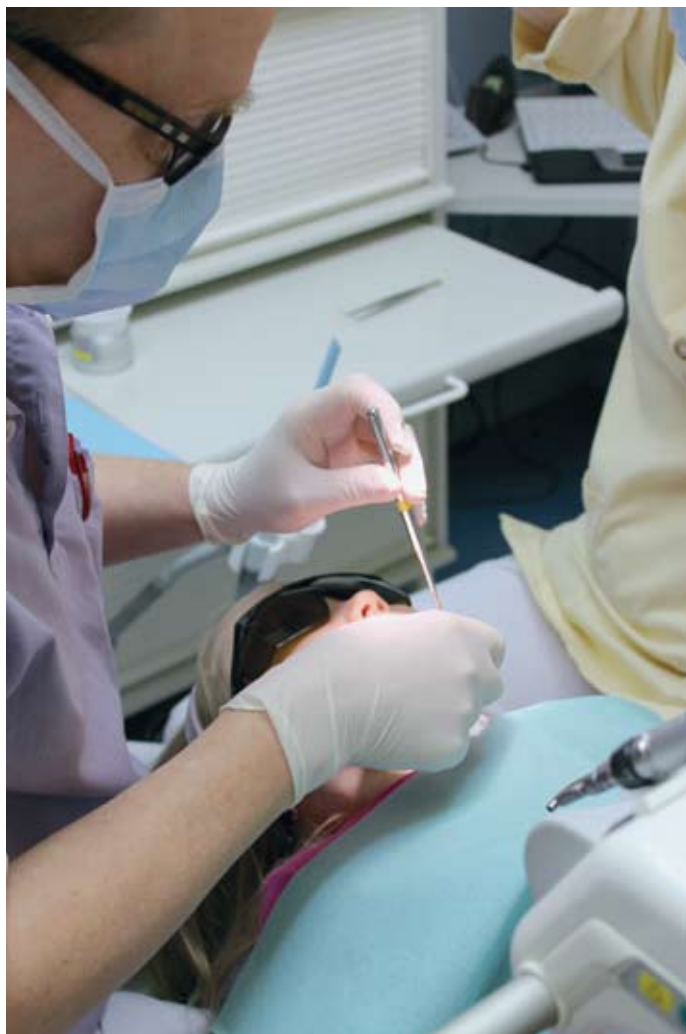
Vastaanoton osastonhoitaja Hilka Timosen mukaan yhteiselo on alkanut tosi hyvin. Kuntalaisilta on tullut paljon positiivista palautetta, hoitoon pääsee nyt huomattavasti paremmin. Sen sijaan sokkeloiset tilat tuottavat asiakkaille jonkin verran ongelmia. Vastaanoton palvelujen tarjonta on tehostunut ja toiminta helpottunut, kun ollaan samassa rakennuksessa kertoo Hilka Timonen. Tilanetta helpottaa myös kohentunut lääkäritilanne. Kolmen terveysaseman erilaisten toimintakulttuurien yhteensovittaminen on tuonut lisähaastetta, mutta siitäkin on Hilka Timosen mukaan selvitty ja henkilökunta näkee keskittämisen mukanaan tuomat hyödyt.

## Suun terveydenhuolto kahdessa osoitteessa

Samalla kun lääkäri- ja hoitajavastaanotto keskitettiin Sauvosaaren terveysasemalle Sauvosaaren hammashoitola siirtyi Syväkankaan terveysasemalle. Keskustan alueen asukkailta on tullut odotettavissa ollutta palautetta kertoo ylihammaslääkäri Arto Karjalainen. Matkaa Syväkankaalle pidetään pitkänä. Henkilökunta on sitävastoin sopeutunut muutokseen. Ongelmana Arto Karjalainen mainitsee hammaslääkärin ja terveyskeskuslääkärin välisen konsultoinnin hankaloitumisen, kun em. lääkärit eivät ole enää saman katon alla.

## Ajanvaraus ja laboratoriovastaukset

Ensisijaisesti kemiläisiä pyydetään soittamaan terveysasemalle hoidon tarpeen arviointi -puhelimeen. Jos puhelimitse ei saa välitöntä yhteyttä, niin puhelimen



# HOIDON TARPEEN ARVIOINTI (016) 259 705

Teksti Taina Alajärvi  
Kuva Tiina Laukkanen

opastuksella voi jättää takaisinsoittopyynnön. Soittopyyntöihin vastataan aina takaisin samana päivänä kello 15.30 mennessä. Takaisinsoittopyyntöä ei voi jättää salaisesta tai tuntemattomasta numerosta soittaessa, koska soittajan numero ei tällöin välity puhelinjärjestelmään.

Hoidon tarpeen arviointi -puhelimeen voi soittaa arkin klo

8.00 - 14.30. Puhelimeen vastaa sairaanhoitaja, joka tekee arvioinnin hoidon tarpeesta ja sen kiireellisyydestä, antaa neuvoja ja itsehoito-ohjeita sekä tarvittaessa ajan sairaanhoitajan tai lääkärin vastaanotolle. Puhelinnumerosta voi myös kysyä esim. laboratorio-koetuloksia.

Hoidon tarpeen arviointiin on panostettu aloittamalla pikavas-

taanotto. Hoitajien pikavastaanoton tukena toimii lääkäri, jota sairaanhoitaja voi tarvittaessa konsultoida.

## Varatun ajan peruuttaminen tekstiviestillä

Uutena palveluna Kemin kaupungin terveyspalveluissa on otettu käyttöön lääkäri- tai hoitajalle varatun ajan peruminen tekstiviestillä. Lähetä ”etu- ja sukunimi, syntymäaika ja perutettava aika” numeroon 040 6418 439. Tähän puhelinnumeroon ei vastata, eikä siitä soiteta takaisin.

## Kemin kaupungin päivystysvastaanotto

Päivystyshoitoon hakeudutaan silloin, kun tarvitaan välitöntä arviointia ja hoitoa äkillisen sairastumisen, vamman tai pitkäaikaissairauden vaikeutumisen vuoksi. Päivystyshoidolle on luonteenomaista, että hoitoa ei voi siirtää ilman oireiden pahentumista tai vamman vaikeutumista.

Kemin terveyskeskuksen päiväpäivystys on avoinna klo 8.00 - 16.00 Länsi-Pohjan keskussairaan tiloissa.

Virka-ajan ulkopuolella päivystyshoito toteutetaan terveyskeskuksen yhteispäivystyksessä L-PKS:n tiloissa.



**Hoidon tarpeen arviointi**  
arkisin klo 8.00 - 14.30  
puh. (016) 259 705

**Varatun ajan peruminen**  
Lähetä tekstiviesti, jossa lukee ”etu- ja sukunimi, syntymäaika ja perutettava aika” numeroon 040 6418 439.

**Päivystys**  
klo 8.00 - 16.00  
puh. (016) 259 750  
muulloin puh. 040 1491 340

# Katuja pitkin AIKA- MATKALLE MENNEESEEN

Teksti ja kuva Tanja Kavasvuori



Historiallisen museon näyteikkuna Marina Takalon kadulla.

Keväällä 2012 Kemin historiallinen museo muutti uusiin tiloihin Kemin kulttuurikeskukseen. Kulttuurikeskuksen toisessa kerroksessa sijaitsevat museon arkistot ja työtilat. Alakertaan, noin 380 neliömetrin kokoiseen tilaan rakennetaan parhaillaan perusnäyttelyä, joka pyritään avaamaan yleisölle loppuvuodesta 2014. Näyttely tulee esittelemään Kemin ja lähialueiden historiaa kattaen ajallisesti jakson esihistoriasta nykypäivään.

## Kurkistus aikaikkunasta

Museon tulevassa perusnäyttelyssä kävijä ohjataan kulkemaan pitkin Kemin pääkatuja. Katujen varsilla näytettyvät sekä herrojen että työläisten Kemi. Kadunvarsien ikkunoista voi katsella mm. 1800-luvun lopun - 1900-luvun alun herraskotia, työläisäsuonon hellahuonetta ja salonkikampanaamoja. Ikkunoista pääsee myös kurkistelemaan esim. apteekkiin, kansakouluun ja kahvilaan. Kauan säilytyksessä ollut Poliisimuseon ja Värimuseon esineistöä pääsee vihdoin esille. Rakenteilla ovat sekä poliisilaitoksen että värin tapettikaupan interiöörit. Esille tulevat myös mm. Korvan karsinapadon, Kemin kaupungintalon ja Kemin emäseurakunnan jo 1800-luvulla puretun kirkon pienoismallit sekä laivojen pienoismalleja. ”Tapulivitriineissä” esitellään Kemin puu- ja sahateollisuutta ja työläiskaupunkia. Oman tilansa näyttelystä saavat myös esimerkiksi Lapin sota ja Kemin taistelut, merenkulku, joki- ja merikalastus sekä kaupungin synty ja perustaminen. Kaikkiaan näyttelyn käsikirjoituksessa on 10 pääteemaa ja niiden lukuisia alateemoja.

## Rakentaminen vaatii monenlaista asiantuntemusta

Näyttelyn arkkitehtuurista vastaa Kemin kaupunginteatterin lavastaja Kalle Nurminen. Museon henkilökunta vastaa näyttelyn käsikirjoituksesta, ripustuksista, sisustamisesta ja kuva- ja muusta informaatiosta. Näyttelyn esihistoriaosuutta on kirjoittanut ja esineitä kartoittanut arkeologi Risto Nurmi. Rakennustyöt tehdään kaupungin omana työnä, esimerkiksi isot vitriinikokonaisuudet on rakentanut ja sähkötyöt tehnyt Tilapalvelu ja isoja tapulivitriinejä rakennetaan parhaillaan kaupunginteatterin työpajassa.

## Näyttelyn pohjana on laaja aineisto

Historiallisen museon intendentti Helka Savikuja kertoo, että museon kokoelmissa on erilaisia talleja, kuten arkistoaineistoa, valokuvia ja esineitä noin 77 000 kappaletta. Perusnäyttelyn avauduttua valikoitu osa talleista on yleisön nähtävillä perus- ja vaihtuvissa näyttelyissä. Näyttelymateriaali on pääosin museon omista

kokoelmista, mutta lainoja saadaan myös eri arkistoista ja museoista sekä yksityisiltä henkilöiltä. Näyttelyesineistöä täydentävät tekstit, valo- ja piirroskuvat, videot, multimediapisteet, opastukset ja muu oheismateriaali. Vaihtuville näyttelyille on varattu n. 80 neliön tila, johon museo tuottaa teemanäyttelyitä omista kokoelmista tai lainaa kiertonäyttelyitä. Museo myös vuokraa tilaa ulkopuolisille näyttelyjärjestäjille. Perusnäyttelyyn kuuluu myös näyteikkuna, jota katsotaan ulkoa Marina Takalon kadulta. Ikkunassa esitellään pienimuotoisesti museon kokoelmia ja kerrotaan meneillään olevasta vaihtuvasta näyttelystä. Näyteikkunassa tulee olemaan myös info-tv, josta voi seurata tietoa museon tapahtumista.

## Näyttelyarkkitehtuurissa on huomioitu esteettömyys ja turvallisuus

Historiallisen museon perusnäyttely tulee olemaan museon yleisötyön perusta, ja sen toivotaan palvelevan laajaa yleisöä. ”Kohdeyleisöämme ovat Kemin ja Kemi-Tornion seutukunnan asukkaat, matkailijat, turistit, vieraat, yrityk-

set, opiskelijat ja koululaiset, muualta Suomesta muuttaneet, maahanmuuttajat, alle kouluikäiset lapset, ikäihmiset ja vammaiset. Kohderyhmät on huomioitu näyttelyarkkitehtuurissa siten, että tila on esteetön, turvallinen ja tarjoaa eri aisteilla havaittavia elämyksiä.” Helka Savikuja kertoo.

## Ohjelmapaketteja ja työpajoja

Savikujan mukaan suunnitteilla on myös erilaisia ohjelmapaketteja Kemissä vierailuille, yrityksille, matkailijoille jne. Paketteja voidaan rakentaa ja toteuttaa Kemi-Talon muiden toimijoiden kanssa. Suunnitteilla on myös työpajoja, joiden kautta halutaan herättävän ajatuksia edeltävien sukupolvien yhteiskunnasta ja elämäntavasta sekä lisäävän kiinnostusta museoita, historiaa, kulttuuriperintöä ja ympäristöä kohtaan. Perusnäyttely mahdollistaa myös museopedagogisten käyntien kehittämisen yhdessä oppilaitosten kanssa.

Millaisena museona intendentti Helka Savikuja näkee Kemin historiallisen museon sen perusnäyttelyn avauduttua? ”Toivon, että perusnäyttelyssä vierailu koetaan monipuolisena, kaikki aistit huomioon ottavana ja mieleenpainuvana kokemuksena, että se on turvallinen ja esteetön, saavutettava ja tasa-arvoinen oppimisympäristö kaikille näyttelykävijöille.”

## KEMILÄISTÄ OSAAMISTA

# PITKÄN LINJAN BETONIRAKENTAJAT

## Lapin Teollisuus- rakennus Oy on toiminut Kemissä jo yli 30 vuotta

Teksti ja kuva Janica Karasti

**R**akennusala on suhdanneherkkä ala eivätkä tuulet ole olleet suotuisat viimeiseen puoleen vuosikymmeneen. Se tarkoittaa monille sopeutumista. Kemissä pääkonttoriaan pitävä Lapin Teollisuusrakennus Oy pitää silti pintansa, projektit voivat hetkellisesti olla pienempiä ja niiden maantieteellinen sijainti voi vaihdella mutta töitä on silti. Tällä hetkellä työmaita on käynnissä mm. Kittilän kaivoksella, Sodankylän kaivoksella, Oulun yliopistollisella keskussairaalalla sekä Taskilan jäteveden puhdistamolla.

- Työllistämme noin sata henkilöä, joista suurin osa Lapissa ja Oulun seudulla. Pyrimme pitämään kaiken aikaa tietyn runkomiehistön töissä, kertoo aluepäällikkö Timo Tuomas.

Lapin Teollisuusrakennus Oy keskittyy betonirakentamiseen ja heillä on valmiudet tehdä monia sellaisia projekteja, joita pienemmillä yrityksillä ei ole.

- Erikoisosaamistamme on ehdottomasti tehtaiden seisokit. Silloin, kun pitää saada tiettyssä ajassa valmista ja töitä tehdään yötyötä, Tuomas sanoo. LTR:n työmiehet ovatkin olleet vuosikym-

meniä tuttu näky kaikilla lähistön suurilla tehtailla.

Yritykseltä luonnistuu myös erikoisemmatkin toimeksiannot. Toimitusjohtaja Pekka Reunanen muistaa vuosien varrelta monta tavallista poikkeavaa työrupeamaa.

- Olemme olleet korottamassa Kemi Ykkösen majakkaa, sinne on yli neljäkymmenen kilometrin matka avomereille. Matkat taitettiin yhteysveneellä, mutta siinä olikin sitten oma hommansa, kun sää muuttui niin, että paikalle ei päässyt täydentämään varastoja edes helikopterilla. Kyllä oli iloisia työmiehiä, kun pääsimme hakemaan heidät viimein pois, Reunanen naurahtaa.

- Teemme töitä myös paljon kaivoksissa ja syvimmillään olemme tehneet betonirakentamista 560 metrin syvyydessä. Myös Olkiluodon ydinvoimalaa olemme osaltamme olleet rakentamassa viitisen vuotta, hän jatkaa.

### Pohjoisen kaivokset takaavat töitä

- Moni ihmettelee, että miksi sijaitsemme Kemissä. Syy siihen on se, että tämä on kuitenkin yksi Suo-



Aluepäällikkö Timo Tuomas Veitsiluodon paperitehtaan porteilla. Täällä Lapin Teollisuusrakennus Oy on tehnyt paljon erilaisia rakennusprojekteja, myös tehtaan seisokkien aikaan.

men suurimpia raskaan teollisuuden keskittymiä, täällä on kolme isoa tehdasta ja kaivos. Kemijärven sellutehdas oli myös aiemmin suuressa roolissa lopettamiseensa saakka, Reunanen kertoo.

- Täällä on myös kaikkea mitä tarvitsemekin: on esimerkiksi alihankkijoita, nosturifirmoja ja metallialan yrityksiä.

Tällä hetkellä Lapin Teollisuusrakennuksessa odotetaan kuumeisesti Suomen viennin elpymistä, jotta teollisuuden investoinnit lähtisivät taas käyntiin ja he pääsisi-

vät tekemään jälleen suuria kokonaisuuksia tehtaile ja kaivoksille. Odotellessa on kuitenkin rakennettu mm. Kemin uutta paloasemaa, josta tulikin varsin komea. Myös pohjoisen kaivostoiminnan puitteissa töitä löytyy.

- Myös meidän työntekijämme tulevat pääsääntöisesti pohjoisesta: Meri-Lapista ja Rovaniemeltä, Tuomas sanoo.

# Sauvotalon uusi elämä - LIIKUNTAA, KULTTUURIA JA OPISELIJOITA



Kuvateksti: Lastenkulttuurikeskuksen Sanna Lemiläinen ja Outi Hyvönen, maahanmuuttokoulutuksen vastaava opettaja Oili Huusko-Tuohino ja vs. nuoriso- ja liikuntatoimenjohtaja Eija Karismo pohtivat Sauvotalon kahviossa tilojen tulevaisuutta. Täysin se selkenee vasta kokemuksen myötä, kun tilojen monet mahdollisuudet kunnolla aukeavat.

**A**mmattikorkeakoulun muutettua Sauvotalosta on siihen pikkuhiljaa muuttanut useita kaupungin toimijoita. Tyhjät tilat heräävät eloon ja täyttyvät iloisista maahanmuuttajaopiskelijoista, liikkujista, lastenkulttuurista sekä tiloihin kaavailuista jalokivigallerian ja sarjakuvakeskuksen näyttelyistä. Kohta ei käytävillä ole enää hiljaista.

Nuoriso- ja liikuntatoimen toimisto on muuttanut toiseen kerrokseen ja vs. nuoriso- ja liikuntatoimenjohtaja Eija Karismo kertoo, että alkuhaikauden jälkeen on uusissa tiloissa ryhdytty viihtymään.

- Nyt kun olemme päässeet tähän taloon sisälle, ei voi sanoa kuin että on kyllä tykätty. Koko ajan selkenee paremmin, että mihiin kaikkeen tiloja voi käyttää!

## Auditorio ja juhlasali vuokrattavissa

Talossa oleva hyväntasoinen audito-

rio on vuokrattavissa samoin kuin juhlasali. Ainakin jälkimmäisen vuokraus suoritetaan liikuntatoimen kautta. Auditorio odottelee vielä tarvittavaa tekniikkaa, mutta muuten kaikki on käyttökunnossa erilaisia tapahtumia varten.

Juhlasalin vieressä oleva kahvio kuuluu aina juhlasalin vuokraan, kunhan ruokahuolto järjestetään itse, keittiö on tällä hetkellä hyvin suppea. Arkisin kahviota käyttävät liikuntatoimisto ja maahanmuuttajaopiskelijat vuorottain.

Aikuisten maahanmuuttajien kotoutumis- sekä luku- ja kirjoitustaidon koulutuksella on tiloja kaikissa rakennuksen kuudessa kerroksessa. Maahanmuuttajakoulutus muuttui tiloihin elokuussa.

- Opiskelijat sanoivat heti, että rakennus on hyvä, maahanmuuttajakoulutuksen vastaava opettaja Oili Huusko-Tuohino kertoo.

Koulutusta on aiemmin järjestetty mm. Merihovissa ja Nahkurinkadulla. Kun toiminta jouduttiin lopettamaan Nahkurinkadulla sisäilmaongelmien vuoksi, Meri-

hovin toimipiste kävi tarkoitukseen liian pieneksi. Opiskelijoita on yhteensä 139 kymmenessä ryhmässä, joista yksi toimii virtuaalisesti.

Koulutus on työvoimakoulutusta, joten opiskelijat ovat työikäisiä ja he ovat kotoisin tällä hetkellä yli 20 maasta.

- Haasteita opetuksessa riittää, sillä osa aikuisista opiskelijoista on omalla äidinkielellään luku- ja kirjoitustaidottomia – onpa sellaisiakin, joiden äidinkielellä ei ole kirjoitettua muotoa. Suurelle osalle myös länsimaisten aakkosten opettelu on uusi asia. Opettelemme suomea suomeksi ja etenemme helpoista asioista vaikeampiin. Tarvittaessa voimme käyttää tulkkeja apuna, Huusko-Tuohino sanoo.

## Entisestä kirjastosta lasten kulttuurikeskus

Lastenkulttuurikeskuksen muutto Tullimakasiinista Sauvotalolle on juuri käynnissä. Pakkasten aikaan

muutto tuntuikin työntekijöistä hyvältä ajatukselta vaikka muuttaminen onkin raskasta.

- Tällä hetkellä tiloissamme on kymmenen astetta lämmintä, yhdessä tilassa vain kaksi lämpöastetta. On se kylmyys meitä aina kovien pakkasten aikaan koetellut, kertoo lastenkulttuurikeskuksen johtaja Outi Hyvönen.

Lastenkulttuurikeskus siirtyy ammattikorkeakoulun entisen kirjaston tiloihin, johon todennäköisesti tulee myös jalokivigallerian ja sarjakuvakeskuksen näyttelytilat.

- Toiminnan luonne selviää, kunhan muutto on valmis, tapahtumasihiteeri Sanna Lemiläinen toteaa.

- Katsomme sitten, että mitä voimme järjestää ja millä aikataululla. Ainakin keskiviikkoamupäivisin pidettävä perheiden avoin taidetoiminta jatkuu helmikuun alussa. Eiköhän myös esimerkiksi vauvojen värikylvyt palaa ohjelmistoon, mutta ne saatavat mennä ensi syksyyn, hän jatkaa.

Vuoden alusta myös nimi muutui, nyt puhutaan virallisesti Kemmin Lastenkulttuurikeskuksesta.

- Aiemmin käytetty Sarjis-nimi sekoittui monesti Kemmin Sarjakuvakeskukseen, Lemiläinen sanoo. Myös etsivä nuorisotyö on saanut omat tilat rakennuksen alakerrasta. Etsivät nuorisotyöntekijät Satu Keinänen ja Janne Aro pitävät tilojen saamista loistavana juttuna, enää ei tarvitse mennä soittamaan asiakkaiden ovikelloja tai mennä kahvilaan.

- Tiloihin on myös simuloitu yksiö, jossa voidaan harjoitella erilaisia arjen taitoja. Tällaista ei ole missään muualla Suomessa, Aro tietää.

## KOLUMNI

Hilkka Heikkinen  
Kemin kaupungin kirjastotoimenjohtaja

# Tuhkasta nousee UUSITTU KULTTUURI- KESKUS



Marraskuun viimeisellä viikolla suunnittelimme innokkaina uusia opasteita kulttuurikeskuksen aulaan ja ulkopuolellekin. Meillä, talon toimijoilla, on tarkoitus rakastaa kulttuurikeskusta remontin jälkeen ja saada opasteet viestimään asiakkaille heti sisään tulossa eri puolilla taloa tapahtuvista asioista.

Joulukuun ensimmäinen viikonloppu muutti kuitenkin kulttuurikeskuksen toiminnan totaalisesti. Teatterin lämpiöstä alkanut tulipalo sulki musiikkiopiston viikoksi, kirjaston ja taidemuseon kahdeksi viikoksi, siirsi Kivalo-opiston tunnit kevääseen. Suurimmat haitat aiheutuivat kuitenkin teatterille, jonka koko toiminta

uhkasi katketa useiden kuukausien ajaksi.

Edellisen vuoden teatteria johti työntekijöistä koottu johtoryhmä ja teatteri toimi todella hyvin poikkeusoloissa ilman johtajaa. Kesällä uusi teatterinjohtaja Sarianne Paasonen aloitti työt ja kuherruskuukausi hallinnon hoitamisessa päättyi viimeistään tulipaloyönä. Sen jälkeen on tarvittu jämäkkää ja idearikasta johtajaa, joka on pannut pyörät pyörimään.

Teatterille on luotu lähes tyhjästä uusi ohjelmisto, siivous- ja korjaustyöt etenevät ja väistötiloihin voitaneen siirtyä mahdollisimman nopeasti. Tällaisissa tilanteissa johtajuus punnitaan ja osaaminen tulee näkyviin. Saamme nauttia

jo keväällä laajasta ohjelmistosta eri puolilla kaupunkia. Suuri kiitos toiminnan jatkumisesta kuuluu myös muulle henkilökunnalle kaikissa yksiköissämme. Etenkin teatterilla likaisissa ja vaarallisissa purkutöissä henkilökunta kunnostautui esimerkillisesti.

Teatteriravintolassa uusi yrittäjä Kari Uurtimo ehti aloittaa toiminnan juuri ennen tulipaloa. Hän jatkaa edelleen Iris-cafeen lisäksi kahvila- ja ravintolapalveluiden tarjoamista, kunhan tilat saadaan toimintakuntoon.

Lukuisat liikuntaryhmät on sijoitettu eri puolille kaupunkia evakkoon edelleen. Liikuntasalin lattia jouduttiin purkamaan kokonaan vesivahinkojen takia. Uusi

lattia saadaan tilalle vasta kuivastustöiden päätyttyä.

Vuoden alussa Kivalo-opisto aloitti virallisesti toimintansa työväenopiston tiloissa. Samalla taloon saatiin jälleen nuoria opiskelijoita musiikkiopistolaisten lisäksi. Lapin suurin opisto tarjoaa entistä monipuolisemmin palveluja laajalla alueella Kemissä ja naapurikunnissa.

Tulipalon jälkeinen elämä kulttuurikeskuksessa on jatkunut kiireisenä. Musiikkiopistolla opiskellaan ja pidetään konsertteja, auditoriot ovat käytössä, taidenäyttelyt vaihtuvat ja aula on mielenkiintoista seurata historiallisen museon perusnäyttelyn valmistumista. Toivottavasti syksyllä pääsemme siihenkin tutustumaan.

## KEMISSÄ ALETAAN "YRVATA"

Teksti Riitta Ahtiainen

**Kemin kaupungin uudessa elinkeinostrategiassa on mainittu yhtenä toimenpiteenä yritysvaikutusarvioinnin käyttöönotto päätöksen teossa vuoden 2014 alusta.**

*Mitä sitten on tämä YRVAksi kutsumamme yritysvaikutusarviointi?*

YRVAn tarkoituksena on antaa päätöksentekijöillemme enemmän tietoa siitä, millaisia vaikutuksia - positiivisia tai negatiivisia - heidän tekemällään päätöksellä saattaa olla kaupunkimme yrityselämään. Arvioinnin suorittaa päätöksen valmistelija eli käytännössä viranhaltija. Arvioinnissaan hän käyttää työkaluna lomaketta. Lisäksi hän voi kääntyä esim. elinkeinotoimiston tai paikallisen yrittäjäyhdistyksen puoleen arviointinsa tueksi.

Jos vaikutukset ovat pelkästään positiivisia, niin asiat ovat hyvin. Mutta jos vaikutukset ovat merkittävästi negatiivisia, niin valmistelija pyrkii löytämään keinoja negatiivisten vaikutusten minimoimiseksi. Esimerkiksi katujen perusparannusten osalta on muualla Suomessa

pystytty vähentämään negatiivisia vaikutuksia rakennusaikatauluja muuttamalla.

Kaikkia päätöksiä ei kuitenkaan "yrvata". Lupien käsittelyt, henkilövalinnat, pienhankinnat, raportoinnit jne eivät kuulu arvioinnin piiriin.

*Miksi olemme lähteneet käyttämään YRVAa?*

YRVA on otettu käyttöön noin 80 kunnassa eri puolilla Suomea. Kemi ottaa sen käyttöön ensimmäisenä Meri-Lapissa eikä koko Lapissaakaan ole vielä kuin pari kuntaa, joissa sitä toteutetaan. Kemissä on päätetty lähteä matkaan samasta syystä kuin muuallakin: yritykset ja niiden tarjoamat työpaikat ovat kunnille tärkeitä.

Uuden oppiminen ja omaksuminen vaatii totuttelua. Viranhaltijamme osallistuvat tammikuun aikana tilaisuuksiin, joissa yrvaamista opetellaan käytännön esimerkein. Yritysvaikutusarviointeja voi seurata lukemalla kaupungin kotisivuilta kokousasiakirjoja. Maininta yritysvaikutusarvioinnista löytyy esittelytekstin lopusta juuri ennen varsinaista päätösesitystä.



# KEMINTULLI

Teksti Kemian kaupunki  
Havainnekuva T:mi Kraphik 3D  
Ilmakuva Lentokuva Vallas Oy

**K**emintullin yritysalue sijaitsee Perämeren moottoritien E75 ja Veitsiluodontien risteysalueella lähellä Ajosta ja Kemian keskustaa. Siksi sen saavutettavuus on erinomainen ja sijainti logistisesti erittäin toimiva. Ajoaika Kemian keskustaan on vain noin 4 minuuttia, lentokentälle noin 7 minuuttia, satamaan noin 6 minuuttia (biodieselilaitoksen tuleva sijoituspaikka). Alueen ohittava liikennevirta on 12000 ajoneuvoa/vrk.

Kemian kaupunki tarjoaa Kemian-

tullin alueelta liiketontteja yrityksille (osto/vuokraus). Alueen koko on noin 140 hehtaaria ja se sopii erityisen hyvin ns. tilaavievään liiketoimintaan. Tonttien koko on räätälöity yritysten tarpeiden mukaan.

## Tontteja tarpeiden mukaan

Kemintullin alueelta löytyy erikokoisia asemakaavan mukaisia tontteja kunkin yrityksen tarpeiden mukaan. Osassa kortteleita tonttijako on sitova ja osassa oh-

jeellinen. Pienimmät tontit ovat noin 1400 m<sup>2</sup> suuruisia. Tilavia tontteja löytyy runsaasti ja suurin tontti on kooltaan runsaat 22 400 m<sup>2</sup>. Tonttien rakennusoikeus määräytyy pääosin tehokkuusluvun  $e = 0,5$  mukaisesti.

Tontteja on mahdollisuus räätälöidä koon ja väliarajojen suhteen sekä sitovan että ohjeellisen tonttijaon mukaisissa kortteleissa. Tonttien käyttötarkoituksmerkinnät mahdollistavat liike-, toimisto- ja teollisuusrakentamisen. Jukkolan-



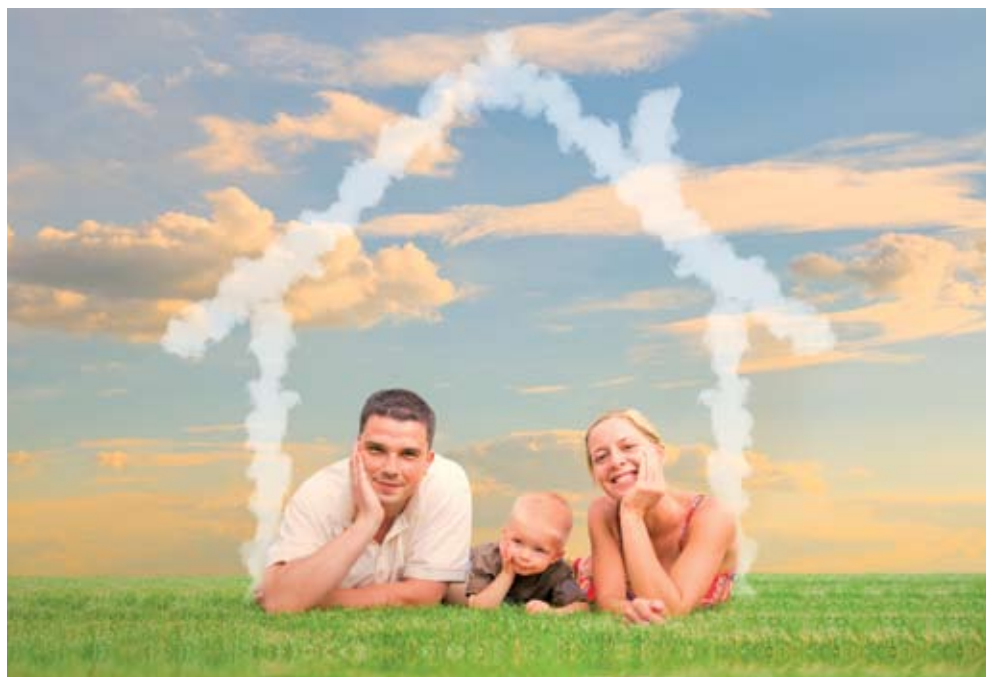
Tontin koko x tehokkuusluku = rakentamisoikeuden määrä





kujan eteläpuoleisille pienteollisuustonteille on mahdollista rakentaa myös vakinainen asunto. Näillä tonteilla tehokkuusluku  $e = 0,3$ . Tonttien neliöhinnat vaihtelevat 8-12 €/m<sup>2</sup>. Tontteja sekä myydään että vuokrataan. Tontin vuosivuokra on 4 % sen myyntihinnasta. Vuokratontti on mahdollista lunastaa myöhemmin myös omaksi.

## Omakotiasumista kaupungissa, keskellä kaunista luontoa ja harrastusmahdollisuuksia



*K*emin RovänRinteelle kaavoitetut 1. vaiheen viimeiset tontit odottavat rakentajiaan. Alueen 31 tontista on vapaana enää yhdeksän tonttia. Neidonkengän-kierroksessa vapaana olevien kolmen tontin pinta-ala vaihtelee 1220 - 1357 m<sup>2</sup> välillä ja Näsiänkierroksessa vapaana olevien kuuden tontin 1070 - 1327 m<sup>2</sup> välillä. Alue sijaitsee palveluiden läheisyydessä ja kaupungin keskustaan on vajaat kolme kilometriä. Vieressä on hyvät harrastusmahdollisuudet sillä jalkapallo- ja jäähalli, hiihtomaa, kuntoreitti sekä golfkenttä sijaitsevat aivan kivenheiton päässä.



Tonttiasioissa ota yhteyttä:

- Esa Salmijärvi, puh. 040 572 7068, esa.salmijarvi@kemi.fi
- Kaarlo Veijola, puh. 016 259 644, kaarlo.veijola@kemi.fi

# RovänRinne

# MUSIIKILLISET TUULET KEVÄÄLLÄ

Teksti Katariina Kummala  
Kuva Janica Karasti

**P**alasin elokuussa takaisin Kemin kaupunginorkesterin hallinnolliseen ruoriin vuoden tauon jälkeen. Äitiyslomalla oli mukava piristää arkea lähtemällä pojan kanssa vierailemaan eri taidetahtumiin, näyttelyihin ja kerhoihin. Pitkästä aikaa sain osallistua näihin tapahtumiin järjestäjän roolin sijaan vain nauttijana, koki-jana, katselijana. Se oli piristävää, mutta vauva-arki vahvisti myös varsin riemastuttavalla tavalla kä-sitystäni siitä että musiikki kosket-taa meitä kaikkia, jo vauvasta al-kaen. Musiikin ymmärtäminen ei vaadi erityistaitoja tai koulutusta - ei edes yhteistä kieltä. Musiikin ymmärtäminen on sen kokemista ja myös itsensä kuuntelua.

## Länsi-Pohjan jousikvartetille Lapin taidepalkinto

Syksy ja paluu töihin oli varsinaista juhlaa. Länsi-Pohjan jousikvartetti vietti 30-vuotisjuhlansa ja vuosi päättyikin ansaittuun tunnustuk-seen, kun kvartetin jäsenet kävivät pokkaamassa Lapin taidepalkin-non, jonka Lapin taidetoimikunta myöntää maakunnan hyväksi teh-dyn merkittävän taiteellisen työn johdosta. Juhlatunnelmaa varjos-ti valitettavasti Keminmaan irti-sanoutuminen monikunnallisesta kvartetisopimuksesta. Kvartetti-

sopimus on ollut avainasemassa varmistamaan Meri-Lappiin taso-kasta musiikkitarjontaa niin kon-serttien kuin opetuksen tiimoilta. Kvartetin jäsenet nimittäin myös opettavat Länsi-Pohjan musiikki-opistossa ja muodostavat rungon Kemin kaupunginorkesterille.

Vastoinkäymisistä huolimatta työn tekeminen jatkuu. Kvar-tetti tulee yleisönsä luokse usei-den kausikonserttien voimin sekä myös koulu- ja laitospokseinein. Tämän vuoden tavoitteena kvar-tetilla on kiertää mm. alueen kaik-ki ala-asteet. Kvartetin ansiosta Meri-Lapissa kasvaa lapsia, jot-ka ovat päässeet oikeaan konsert-tiin ja tietävät, että elävä musiikki koskettaa aivan ainutlaatuisella ta-valla. Etelä-Suomen tiheämpi or-kesteriverkosto pitää huolen siitä, että siellä säännölliset konsertti-kokemukset kuuluvat koulujen arkeen, mutta näillä leveysasteilla tämäkään ei ole itsestään selvää.

## Kaupunginorkesterin näyttävä kauden avaus - Leif Segerstam kanta- esityksessä mukana

Kemin kaupunginorkesteri aloit-taa kautensa näyttävästi helmi-kuussa, kun solistiksi saapuu alt-toviuluvirtuoosi Lilli Majjala ja kapellimestariksi Erkki Lasonpalo. Molemmat ovat varsinaisia ässiä,

mutta sitä ovat myös konsertin sä-veltäjät Sibelius ja Segerstam. 70 vuotta täyttävä Leif Segerstam on Suomen kansainvälisesti tunne-tuimpia kulttuurihahmoja niin sä-veltäjänä, kapellimestarina kuin persoonana. Maestro saapuu itse soittamaan pianoa Sinfonia nro 258:n kantaesitykseen Kemin kirkkoon **Suuret ässät Suo-mesta -konserttiin 25.2.2014**. Kevään koko konsertitarjonta on esillä tämän lehden Keväällä 2014 Kemissä tapahtuu -osiossa.

Perinteisen **Vappukonsertin** myötä heitetään haikein mielin hyvästit Jukka Myllykselle, sillä hänen ansiokas pestinsä orkes-terin taiteellisena johtajana päät-tyy. Onneksi tulevaisuuden suun-nitelmia on jo viritetty hyvinkin tarkasti, eli tulemme näkemään Jukan orkesterin luotsina myös syksyllä 2014 Sarjakuvapäivien yhteyteen järjestettävässä konser-tissa.

## Kotiseudulla voi edetä musiikkileikkikoulusta ammattiopintojen kynnykselle

Suuri vahvuutemme on, että Ke-min kaupunginorkesterin ja Län-si-Pohjan musiikkiopiston yhteistyö mahdollistaa musiikin opiskelun kotiseudulla musiikkileikkikou-lusta aina ammattiopintojen kyn-nykselle saakka. Tänäkin keväänä

pidemmälle ehtineet musiikki-opiston oppilaat pääsevät avusta-maan kaupunginorkesteriin opet-tajiensa rinnalle. Poikkeuksellisen toimivasta systeemistä todistee-na tarjolla on myös paikallisä-vytteinen vierailukonsertti, kun etelän isoihin orkestereihin am-mattimuusikoiksi siirtyneet Län-si-Pohjan musiikkiopiston entiset kasvotit tulevat esiintymään koti-konnuilleen. Heitä kuullaan **Ta-kaisin kotiin -konser-teissa** Kemissä ja Torniossa. Kemissä konsertti on osa Musiikkia Pirtil-lä -konsertisarjaa.

Onneksi meillä on ainakin tois-taiseksi vielä mahdollisuus nauttia tasokkaasta musiikkitarjonnasta omalla alueellamme oman orkes-terin ja oman huippukvartettim-me muodossa. Sydämellisesti ter-vetuloa kevään konsertteihin!



Koko konsertitarjonta  
löytyy osoitteesta  
[www.kemi.fi/musiikki](http://www.kemi.fi/musiikki).

